

Talouden sopeuttamisohjelman laatiminen vuosille 2024-2025

Kaupunginhallitus 18.09.2023 § 240
1683/00.01.02.02/2023

Valmistelija kaupunginjohtaja Maria Sorvisto

Ylivieskan kaupunginhallitus on antanut 28.8.2023 § 219 päätöksellään talousarvion 2024 ja vuosien 2025-2027 taloussuunnitelman laatimisohjeen. Vuoden 2024 taloudellisen toiminnan raami on laskettu siten, että tuloslaskelma osoittaa tilikauden tulokseksi -66 755 euroa. Tämän asian käsittelyn jälkeen on tullut uutta tietoa vuoden 2024 valtionosuuksista ja niiden oikaisuista mm. hyvinvointialueuudistuksesta johtuen. Ylivieskan osalta valtionosuudet vähentyvät ennakoitusta 1,1 miljoonaa euroa. Tämän jälkeen vuoden 2024 talousarviokehys on 1,2 miljoonaa euroa negatiivinen. Todennäköistä myös on, että yleisen taloudellisen tilanteen kiristytessä miinus kasvaa.

Ylivieskan kaupungin vuoden 2022 tilinpäätöksessä saatiin katettua pitkäaikainen alijäämä taseessa. Tällä hetkellä taseessa on ylijäämää 1,9 miljoonaa euroa, ja tase tulee vahvistumaan jonkin verran 2023 tilinpäätöksen myötä. Kuitenkin jo yksi merkittävästi huonompi tilivuosi voi viedä taseen uudestaan alijäämäiseksi, esimerkiksi tilivuoden 2018 tappio oli -7,3 miljoonaa euroa ja vuoden 2019 tilikauden tappio oli -5,4 miljoonaa euroa.

Valtionosuuksien väheneminen hyvinvointialueuudistuksen johdosta on pysyvää eikä korjaannu vuoden 2025 aikana. Maan hallitus on käynnistänyt valtionosuusjärjestelmän uudistamisen, jonka olisi tarkoitus tulla voimaan vuoden 2026 alusta. Ei ole kuitenkaan oletettavaa, että uudistus toisi helpotusta Ylivieskan kaupungin taloustilanteeseen. Näiden tietojen valossa on syytä käynnistää talouden sopeuttamisohjelman laatiminen vuosille 2024-2025.

Jotta kaupunginhallituksen 28.8.2023 talousarvioraamipäätöksen mukaiseen tavoitteeseen päästään, tulee taloutta ja toimintaa sopeuttaa vuositasolla 1,2 miljoonan euron edestä. Talouden sopeuttaminen voi tarkoittaa menojen vähentämistä tai tulojen lisäämistä. Toimintoja tulee tarkastella uudelleen ja järjestää entistä tehokkaammalla tavalla huomioiden muuttuvat palvelutarpeet. Kaikki ne palvelut, jotka ylittävät lakisääteisen tason, tulee tarkastella. Kaupunginvaltuuston hyväksymän kiinteistöstrategian mukaisia linjauksia tulee edistää. Sopeuttamistoimet koskevat kaikkia kaupungin toimialoja.

Henkilöstön näkökulmasta sopeuttamisohjelmassa huomioitavat toimenpiteet voivat ensisijassa mahdollisesti tarkoittaa tehtäväkuvien tai toimipisteiden muutoksia. Mikäli henkilön palvelussuhde päättyy eläkkeelle siirtymisen tai irtisanoutumisen vuoksi, tarkastellaan tehtävän järjestäminen uudelleen. Määräaikaiset palvelussuhteet voivat päättyä määräaikaisuuden päättyessä. Viimesijassa kyseeseen voi tulla henkilön irtisanominen tai osa-aikaistaminen tuotannollisilla ja taloudellisilla perusteilla. Asiat tarkentuvat valmistelun edetessä. Henkilöstöltä ja kuntalaisilta pyydetään aloitteita ja ideoita sopeuttamistoimiin, niitä voi antaa myös anonyymisti. Kaupungin henkilöstölle on järjestetty tästä asiasta info-tilaisuus to 14.9.2023.

Esittelijä kaupunginjohtaja Maria Sorvisto

Päätösehdotus	<p>Kaupunginhallitus päättää:</p> <ol style="list-style-type: none">1) käynnistää sopeuttamisohjelman laatimisen esittelytekstissä ilmenevillä periaatteilla ja tavoitteilla vuosille 2024-2025,2) ja sen johdosta käynnistää koko henkilöstöä koskevat yhteistoimintaneuvottelut.3) Sopeuttamisohjelman tulee olla kaupunginvaltuuston käsiteltävänä yhdessä vuoden 2024 talousarvion kanssa.
Asian käsittely	<p>Sivistysjohtaja Kai Perttu saapui kokoukseen asian käsittelyn aikana.</p> <p>Asiantuntijana kuultiin talousjohtaja Joonas Yliluomaa.</p> <p>Tapani Uusikylä esitti, että pidetään kaupunginhallituksen iltakoulu. Iltakoulun ajankohdaksi sovittiin maanantai 2.10.2023 klo 12-14.</p>
Päätös	<p>Päätösehdotus hyväksyttiin.</p> <p>Kokouksessa pidettiin tauko klo 16.50 – 17.06.</p>